

САБШАЛАНГАЙ ЭЗЭН,

ЖЭМЭЭГЭЙ. Охор-Шабарэй хэвээ алаанга хуурай, ганданги сабшалан дээрэ мүнөө жэлдэ үлдэн ногоон хүхэрнэ. Энэ хадаг найтай болон хүнэй, урданай коммунистийн ажалдаа абыастай, залуугай ошо буураггүй зүрхэ сэдхэлэйлэй, хүдэлмэришэ хоёр гарын үрэ мүн гэжэ бидэнэр мэдэгтэйгээр Тимээнэ гэрээтэй тухай ашаг ехэтэй ажал тухайн үлдэ сондо хөөрөөгүй нээ «нүгэл» босохо шэнги хангадаа...

даһаар эрбэ. — Соргын үзүүрээ шөрөн гаража байгаа уһые гэдэ ишэ тишэнэ залана. Убэл гарган шэбхын гэв үйлдэгдэнгүй үлэшэн монсогоонуудые хүрөөрөө язалан, забдагуй ажаллан Уһанай ааихан урхал добо дээгүүр даамай таргалга таргалга байба. Иимэ байдал Гомбоевой ханаа сэдхэлтэ зооношол бэлэн даа. Сүлөөтэй сагай гарахалар мөрөө унажа, ойро тойрон ой зайжа, бага сага хагдтай газар байраршэ хэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Ц. Д. Гомбоев, В. Сушенов, В. Балданов, Ж. Ц. Хусаев гэгшэд сабшалан дээрэ хөөрөлдөжэ байна. В. МИХАЙЛОВАЙ фото.

РЕВОЛЮЦИИН БА АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН КЛУБ

Бурядай комсомолой 40 жэлэй ойло бэлдхэл хэжэ байха үеэсэй республикнай залуушууд, мүн хөрбэй онуудай комсомолшуд революциин ба ажалай алдар солын клуб байгуулаха дуралдаг оруулан бэлэй. Уһаншөгүү тигмэ клуб байгуулагдаа хэн.

Тэрэ Улаан-Уда хотын залуушуудтай оло захин уулзаһан, Ленин тухай, Лениний парти тухай, тэрэнэй алтарта ажал ябуулаха тухай ехэ һонирхолтой хөөрөлдөө амхижээг байна. Мүн хөрбэй онуудта комсомолой нэрэ зүүжэ яһанан ахамал нүхээдүү Н. Е. Левский, Н. И. Рыжков, М. Г. Гершевич, Н. В. Таров болон бусалые залуушууд ехэ һонирхон шанажа, тэдэнэй дулдга ажал ябуулаар оморхон байдаг юм.

Харин Цэрэн Доржиевич гэрээтэй байбагы. — Баабай ийбнн хоёрнай сабшалан дээрэ абышо. — гэжэ юһэдэ классай хурагша Люда Харһан горхон тээшэ, баруун койшо зааба. — Тээ гэрэ Баруун найрамда сабшалан арилганад.

«Энэ тосхондо урдань тогтоһон түрүүшын коммунист моридаһаа харабтар шараитай хубууца гартаа томо түлкюур барин гаража ерэнэ. Энэ хадаг тракторист Володя Балданов гэшэ. Хонон хүдэлһэн хүн гэжэ ханахагүйш Согдон хүхюүр, гүрэн абагаһан эрбэн, ноороо хүрэнэй ойго сараашөгүү. Иимэ соргоотон һубэлдэн, ажалша хубуудта Цэрэн Доржиевич тон тэ дуратай. «Эзэнэй хүдэлхэдэ найлтамтай һайн, өөрөөшэ хүмюүтэй абыахш» гэжэ бодод: — Уһөө нэгэ халаанда энэ газараа уһалаа. Тээ гэрэ гүбэгэй оройдо үсгэлдэр үзэһанин хүрлэ байна хэн Уһалхамнай бэшэ аал даа? — Тингээ тингээ — гээд хубууд ээрэ харюусанад. Дунда зарын бөгтэй хүрн шараитай хүн хүржэ эрбэ Энэ Жармаа Цыренович Хусаев, Цэрэн Доржиевич балшар бага наһанайн хүр.

АДУУҢА МАЛАЙ ЗАЯА

«Энэ тосхондо урдань тогтоһон түрүүшын коммунист моридаһаа харабтар шараитай хубууца гартаа томо түлкюур барин гаража ерэнэ. Энэ хадаг тракторист Володя Балданов гэшэ. Хонон хүдэлһэн хүн гэжэ ханахагүйш Согдон хүхюүр, гүрэн абагаһан эрбэн, ноороо хүрэнэй ойго сараашөгүү. Иимэ соргоотон һубэлдэн, ажалша хубуудта Цэрэн Доржиевич тон тэ дуратай. «Эзэнэй хүдэлхэдэ найлтамтай һайн, өөрөөшэ хүмюүтэй абыахш» гэжэ бодод: — Уһөө нэгэ халаанда энэ газараа уһалаа. Тээ гэрэ гүбэгэй оройдо үсгэлдэр үзэһанин хүрлэ байна хэн Уһалхамнай бэшэ аал даа? — Тингээ тингээ — гээд хубууд ээрэ харюусанад. Дунда зарын бөгтэй хүрн шараитай хүн хүржэ эрбэ Энэ Жармаа Цыренович Хусаев, Цэрэн Доржиевич балшар бага наһанайн хүр.

«Энэ тосхондо урдань тогтоһон түрүүшын коммунист моридаһаа харабтар шараитай хубууца гартаа томо түлкюур барин гаража ерэнэ. Энэ хадаг тракторист Володя Балданов гэшэ. Хонон хүдэлһэн хүн гэжэ ханахагүйш Согдон хүхюүр, гүрэн абагаһан эрбэн, ноороо хүрэнэй ойго сараашөгүү. Иимэ соргоотон һубэлдэн, ажалша хубуудта Цэрэн Доржиевич тон тэ дуратай. «Эзэнэй хүдэлхэдэ найлтамтай һайн, өөрөөшэ хүмюүтэй абыахш» гэжэ бодод: — Уһөө нэгэ халаанда энэ газараа уһалаа. Тээ гэрэ гүбэгэй оройдо үсгэлдэр үзэһанин хүрлэ байна хэн Уһалхамнай бэшэ аал даа? — Тингээ тингээ — гээд хубууд ээрэ харюусанад. Дунда зарын бөгтэй хүрн шараитай хүн хүржэ эрбэ Энэ Жармаа Цыренович Хусаев, Цэрэн Доржиевич балшар бага наһанайн хүр.

«Энэ тосхондо урдань тогтоһон түрүүшын коммунист моридаһаа харабтар шараитай хубууца гартаа томо түлкюур барин гаража ерэнэ. Энэ хадаг тракторист Володя Балданов гэшэ. Хонон хүдэлһэн хүн гэжэ ханахагүйш Согдон хүхюүр, гүрэн абагаһан эрбэн, ноороо хүрэнэй ойго сараашөгүү. Иимэ соргоотон һубэлдэн, ажалша хубуудта Цэрэн Доржиевич тон тэ дуратай. «Эзэнэй хүдэлхэдэ найлтамтай һайн, өөрөөшэ хүмюүтэй абыахш» гэжэ бодод: — Уһөө нэгэ халаанда энэ газараа уһалаа. Тээ гэрэ гүбэгэй оройдо үсгэлдэр үзэһанин хүрлэ байна хэн Уһалхамнай бэшэ аал даа? — Тингээ тингээ — гээд хубууд ээрэ харюусанад. Дунда зарын бөгтэй хүрн шараитай хүн хүржэ эрбэ Энэ Жармаа Цыренович Хусаев, Цэрэн Доржиевич балшар бага наһанайн хүр.

Тэдэнэй дунда республикын суута хүнүүд: Социалис Ажалай Геройиңуу П. П. Милин, Г. Б. Шыленов, Гүрэнэй шангай лауреат, Советска Союзай арадай лауреат Г. П. Шызынжапов, РСФСР-эй габыята артист Н. В. Таров, Советска Союзай Герой В. С. Макаров, эрэмжэй кандидат М. П. Хабарев, М. А. Рампилова, үнийн коммунистүүд Куприянов, Бабушкин. Гүрэнэй болон аллар нэрэ суурхуулан бүсэд олон хүнүү ороһоно.

Клубай гэгшүүд М. Н. Хангаловай нэрэмжата музейта түүхын үлдэ шанагтай документүүд болон фото-зурагуудые бэлдгээ. Н. Е. Кузьван Буряад орон соо комсомолой түрүүшын билет болохо өөрынгөө билетые музейта бэлэг болгон хадагалууда. Бурядай түрүүшын комсомолшуд, мүнөө пенсионерүүд Н. И. Мунжков, С. Я. Ербанова гэгшэд хөрбэй онуудай фото-зурагуудые асаржа үтэһэн.

Тинхээ Сарра Ароновна Мункова үхийүүдэй комитатые байгуулажа, тэдэнэй хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри абуула. Г. И. Цыдынжапов городской студентүүдэй айшаниннь хою бододог заншалтай. Национальна спортло дуратай залуушуудтай Н. В. Таров һонирхолтой хөөрөлдөө хадаг, зүбшэл заабари үгэжэ байдаг. Пионерай, комсомолой зэргэтэ залуу үрэнине абага ахамал нүхээтэй хабаадалаггүйгөөр баһал үнгардаггүй.

МУРЫСӨӨ ЛҮСХЭГШЭД — КОММУНИСТНУ

Хүдөө ажахын үйлдэбери улам саашанайн хүгжөөжэ хэрэгтэ партиная организацинуудай үүргэ, харюусалгые дээшлүүлдэ түхэй ехэһэй анхарал КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум хандуулан байна.

Хүдөө ажахын үйлдэбери улам саашанайн хүгжөөжэ хэрэгтэ партиная организацинуудай үүргэ, харюусалгые дээшлүүлдэ түхэй ехэһэй анхарал КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум хандуулан байна.

Хүдөө ажахын үйлдэбери улам саашанайн хүгжөөжэ хэрэгтэ партиная организацинуудай үүргэ, харюусалгые дээшлүүлдэ түхэй ехэһэй анхарал КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум хандуулан байна.

Хүдөө ажахын үйлдэбери улам саашанайн хүгжөөжэ хэрэгтэ партиная организацинуудай үүргэ, харюусалгые дээшлүүлдэ түхэй ехэһэй анхарал КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум хандуулан байна.

ЧЕМПИОН АЛДАРТ ХОНИШОН

Николай Гомбоев түрүү хонишон байһанаа үшөө захин гэршөлбэ. Энэ үбэй ажалай эрхим амжалта гүйлжа. «Коммунизм» колхозтоо аймаг, республикадаа суурьхаа бэлэй. 100 эхэ хонин бүрһнөө 110 хурьга абажа түдгүүлэ. Хурьгалын нэгэ жэгтэ, юуб гэхэдэ, бөгөнхон болзор соо, 25—30 хонгой туршала, сүм хурьгалууджа абаа. Уржүүтгээ 25—30 хонсоо соо дүүргэн байгаа.

Николай Гомбоев түрүү хонишон байһанаа үшөө захин гэршөлбэ. Энэ үбэй ажалай эрхим амжалта гүйлжа. «Коммунизм» колхозтоо аймаг, республикадаа суурьхаа бэлэй. 100 эхэ хонин бүрһнөө 110 хурьга абажа түдгүүлэ. Хурьгалын нэгэ жэгтэ, юуб гэхэдэ, бөгөнхон болзор соо, 25—30 хонгой туршала, сүм хурьгалууджа абаа. Уржүүтгээ 25—30 хонсоо соо дүүргэн байгаа.

Ксенофонт Гаврилович Михалев «Искра» колхозой (Улаан-Удын аймаг) шахамал гахайнуудые харуулааг юм. Ажалша бэрхэ тахайнан жэлэй ахинһа 430 центнер маха гүрүндөө худалдаа, тусбөөе хахадлаа. Мүнөө гахайнуудын һайнаар таргалжа байна. Августын һуу багар үшөө 80 гахайн тушаагдахаар бэлдэгдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист К. Г. Михалев (зүүн гарһаа), фермые даагша И. С. Мясников.

30 ЖЭЛ МАЛШАНАЙ

Дари Батмаевна Имитриева «Улаан-Аха» колхоздоо сугтан болоһон малшан юм. Энэ нүхэрнай гүшаат жэлэй саата тээ гүлмөр залуухан абахада, анха түрүүшүнхөө һаатин фермал эрбэ бэлэй. Тэрэ гаһэн саһаа хойшо Дари Батмаевна талһаларагүй мал ажал дээрэ хүтэлэ. Энэ үе соо хаан мангад центнер сагаан эрбэ ажа, хэдэн зуугаал түгэл түлжүүлэ ааб даа. Юрэдөө бөгөнхонор хэлэхэ болоо һаа, нүхэр Имитриева сугтаа хүдэлдэг нүхэр.

Дари Батмаевна Имитриева «Улаан-Аха» колхоздоо сугтан болоһон малшан юм. Энэ нүхэрнай гүшаат жэлэй саата тээ гүлмөр залуухан абахада, анха түрүүшүнхөө һаатин фермал эрбэ бэлэй. Тэрэ гаһэн саһаа хойшо Дари Батмаевна талһаларагүй мал ажал дээрэ хүтэлэ. Энэ үе соо хаан мангад центнер сагаан эрбэ ажа, хэдэн зуугаал түгэл түлжүүлэ ааб даа. Юрэдөө бөгөнхонор хэлэхэ болоо һаа, нүхэр Имитриева сугтаа хүдэлдэг нүхэр.

Тодорхой Түбэ Аламжа

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

Улаан-Удын маха-консервын комбинатай үйлдэберилай продукция вогондуула ашгалда, иланга малай хурай тэжээл Невольдн, республикнайн хуршобольс, хивзарнуудта алыгагдана. Иимэ тэжээлдэ ороһоо таряанай үлдэгт холдгожо, малда, шубуушта үгэхэдэ ехэ шаматай байдаг.

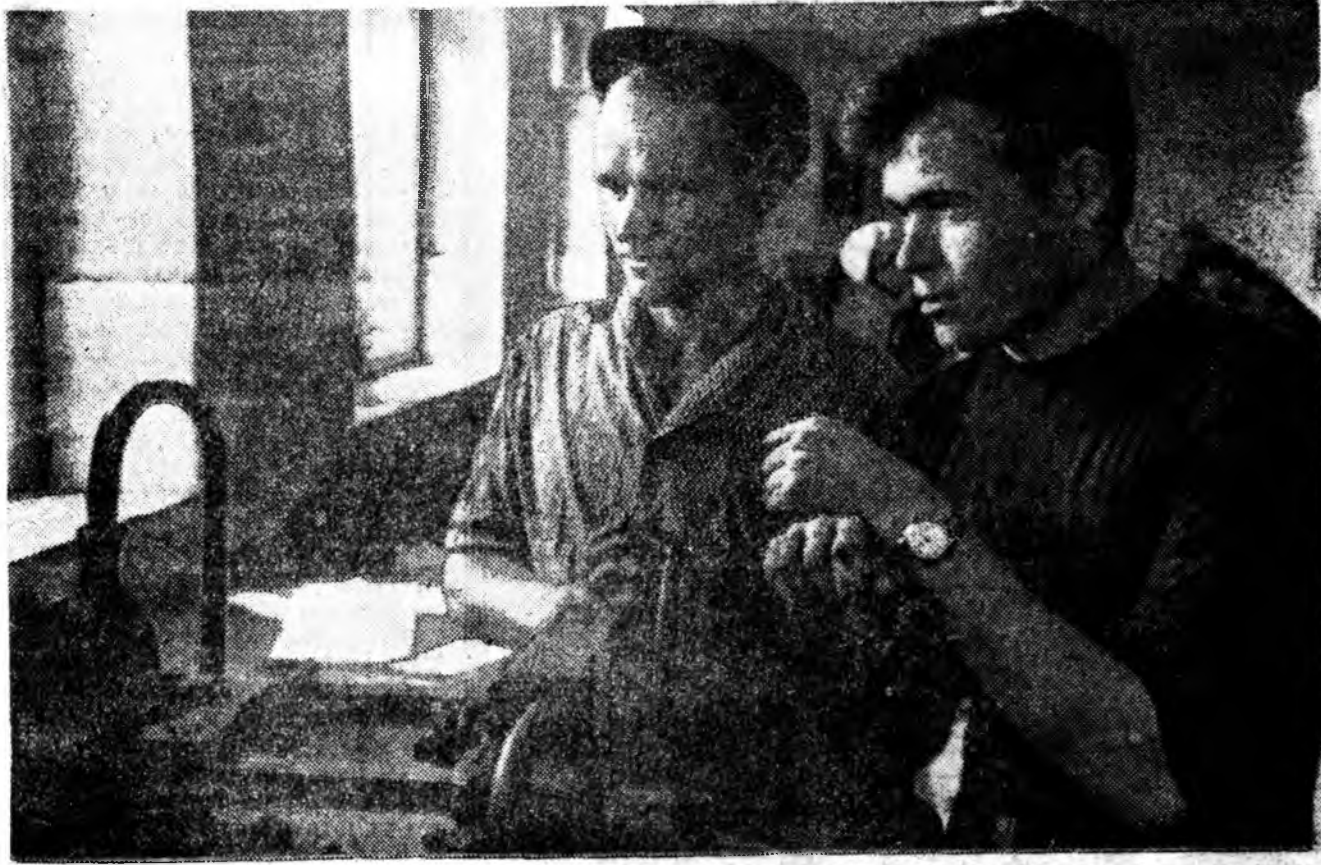

Республикнмнай түмэр замшад долоон жэлэй нүүлшын жэлэй даабариме болзорхоонь урид дүүргэжэ гэжэ эршэмтэйгээр ажаллана. Тэднэй олониниь абанг уулгама бодотвор дүүргэжэ, социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ ябана. Улаан-Удын локомотивна депогей тепловозой машинист Яков Федорович Маленков, тэрэнэй туһалгаша Эрдэм Шыленов (зүүн зураг дээр) үйлэбэримн түрүүлшүүл гэжэ дэмь суурхаагүй байха. Авгад амахиын элэб ашаа тэрэн олон агаонууды тэднэр шэрэжэ, графикаа уридашлан харэгтэй газартань хүргэдэг. Тепловозоо зүбөөр харууналжа, таһалгараагүй найнаар абуулна.

Баруун тээхи зураг дээрэ слесарьнуудай бригадирнууд Иван Григорьевич (зүүн гарнаа), Алексей Афанасьев гэгшэ. Түмэр замай Улаан-Удын үзэлэй авто-шалгалтын цехэй эдэ хэвдэмэришэд продукция эрхим шанартайгаар бүтээжэ гэжэ оролддо. Тэднэй заһабарилан деталнуудай олониниь найн сэгнэлтэйгээр тушаагдама абтадаг юм.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

КОЛХОЗОЙ ПЕНСИОНЕРНУД

Колхозуудай гашуудта пенсия, тэдхэмэ үлэжэ гүжэй хуудл СССР-эй Верховно Совет 1964 оной июлинь 15-да абаа хэй. Тэрэнһээ хоншо хуудэ ажахиын артельнуудта социальна хангалта промышленна предприятинуудынхда мэтэ хуудлтай кураа азалла. Мүнөө Советскэ Союз дотор хэдэн миллион колхознигууд пенсия ба тэдхэмэ абадаг болохой. Курскэ областын нэгэ колхозной пенсионернууд тухай АПН-эй корреспондентын репортаж дор толилолдоо.

Ленинградской области колхозной пенсионернууд. Эдэ үгэнүүд «колхозной пенсия» гэгнэлдэ билэндэ дута, ойтосгойтэй. Ушаньшэ гэгшэ, колхозной атыгшан студентуудта хурахаа, гүрэнэй мүнэг зөөри хоншо, артельнэй тэдхэмэ абадаг ха юм. Ленинградской области Озерский гэгшэ, колхозной пенсия нэгэ нотаг ошоо хэмдэ. Тини бада гэгшэ, хара тарган сэгсэгтэжэ, үбшэ тугал дундаа байгаа бэй. Хүдөө тосмал сэгсэгтүүдэй, халуун халхинда долдун тарганай дундуур бишхан арланууд хурахаа байгаа ха.

Тосон хоншо — «Россия» колхозной түб бууса гэгшэ дута үдэрэй үнэгэжэ байха энэ ерәбоды. Пенсия правлени соо социальна хангалтын пенсия болжо байна. — гэжэ хөшөөб маньда. — Тэдэ байлса дуратай хаяа? Мүнүдэ астул хэлэжэ байха.

Ленинградской области колхозной пенсионернууд. Эдэ үгэнүүд «колхозной пенсия» гэгнэлдэ билэндэ дута, ойтосгойтэй. Ушаньшэ гэгшэ, колхозной атыгшан студентуудта хурахаа, гүрэнэй мүнэг зөөри хоншо, артельнэй тэдхэмэ абадаг ха юм. Ленинградской области Озерский гэгшэ, колхозной пенсия нэгэ нотаг ошоо хэмдэ. Тини бада гэгшэ, хара тарган сэгсэгтэжэ, үбшэ тугал дундаа байгаа бэй. Хүдөө тосмал сэгсэгтүүдэй, халуун халхинда долдун тарганай дундуур бишхан арланууд хурахаа байгаа ха.

Ленинградской области колхозной пенсионернууд. Эдэ үгэнүүд «колхозной пенсия» гэгнэлдэ билэндэ дута, ойтосгойтэй. Ушаньшэ гэгшэ, колхозной атыгшан студентуудта хурахаа, гүрэнэй мүнэг зөөри хоншо, артельнэй тэдхэмэ абадаг ха юм. Ленинградской области Озерский гэгшэ, колхозной пенсия нэгэ нотаг ошоо хэмдэ. Тини бада гэгшэ, хара тарган сэгсэгтэжэ, үбшэ тугал дундаа байгаа бэй. Хүдөө тосмал сэгсэгтүүдэй, халуун халхинда долдун тарганай дундуур бишхан арланууд хурахаа байгаа ха.

Ленинградской области колхозной пенсионернууд. Эдэ үгэнүүд «колхозной пенсия» гэгнэлдэ билэндэ дута, ойтосгойтэй. Ушаньшэ гэгшэ, колхозной атыгшан студентуудта хурахаа, гүрэнэй мүнэг зөөри хоншо, артельнэй тэдхэмэ абадаг ха юм. Ленинградской области Озерский гэгшэ, колхозной пенсия нэгэ нотаг ошоо хэмдэ. Тини бада гэгшэ, хара тарган сэгсэгтэжэ, үбшэ тугал дундаа байгаа бэй. Хүдөө тосмал сэгсэгтүүдэй, халуун халхинда долдун тарганай дундуур бишхан арланууд хурахаа байгаа ха.

Ленинградской области колхозной пенсионернууд. Эдэ үгэнүүд «колхозной пенсия» гэгнэлдэ билэндэ дута, ойтосгойтэй. Ушаньшэ гэгшэ, колхозной атыгшан студентуудта хурахаа, гүрэнэй мүнэг зөөри хоншо, артельнэй тэдхэмэ абадаг ха юм. Ленинградской области Озерский гэгшэ, колхозной пенсия нэгэ нотаг ошоо хэмдэ. Тини бада гэгшэ, хара тарган сэгсэгтэжэ, үбшэ тугал дундаа байгаа бэй. Хүдөө тосмал сэгсэгтүүдэй, халуун халхинда долдун тарганай дундуур бишхан арланууд хурахаа байгаа ха.

Гурбадхи басган Иннань түрэл колхоздоо ажал хэдэ. Дунда нургууд дүүргэдэ, Инна ветеринария фельдшер болдохой. Геннаий хубууниын ехэ эршынгээ хүдэлдэг шатада электрик юм.

Захаровтын шөнө һаруул уужам гартэ ажаһуудаг. Эмь бүри үхибуунынь айтшаар эрэдэг, мүн арба юдэн алданыншынь айталгасалга. Инна олон айшалай ерәхэлэ гэр соонь жэгтэй хүюмн болдог. Хэлшынь олон айшалай ерәхэлэ, эдэ наһатайшууд артелинь али бүхэ ажал хэрэгүүтэ хабаалгасалга, нотагшан киногой гарахаа гү, али гөрдлөө морилдон артистнуудай наада табижада. гэр бүлүнхилэ тогойдон, «соёлтой аяншалга» эмхидхэдэ лэ байдаг. Гэр соонь телевизор бин, тингэбашы ехэ эрхан дээрэ харуулагдама шөнө кино хараха дуртайнууд.

Тэрэ үдэрэ артелинь долоон гашуудта пенсия үлэжэ боллоо хон. Тэднэн хүн бүхыннн жарга гарабашы, бэемнээ слүүртэ гөмдөлөгү, тэд наһанайт хүсөө хад пенсия абаха боллоо ха юм да. Солонгөө тохойной пенсионернууд тухай олон һонин юмэ дундаа бичи. Жэшынь, үбшэ хуряата ябама байба гэгшэ. Үргэн уужам нуга сабылан дэгүүр залуушууд машинаар үбшэ сабына. Зүгөөр эрхим найн ногоонийн шугу бургаһан соогуур, болдог солдотгой газарта байхалань яахашы. Машинаар сабышань аргагүй байха. Тинхэлэнь үбжэжүүлүүд сугларжа, хушанайнгаа залалар жажуурнууды дайлажа, гайтайхан гектанууды унагаалга лэ. Логаса хуряатын калуун хаһаа хүн бүхэн тоотой байдаг, тинхэлэнь мохойшогүй абарм зантай пенсионернууд түрүүлшын найтмтай нэмэри хүсөө боллоо лэ байха. Тэднэр районий нөөт найта ошоот эрхэ, элсэной частынууды абаха заволшы ошоо, элсэной ороһо тарга алашаха ажалтай болдог. Амаралта — найн лэ эрэг юм бээ. Зүгөөр «юшынь хөнгүй хөдөлгө» — һонингүй, үйхэртэй кэрэ, сэгшэн үгэнүүд олоһорхойшы алахагүй.

Мүнөө энэ колхоз өөрингөө хэдэн миллион олоо долоондө һонин тулалга дурбан процентнынь жал бүри оролдда. Тэд үбжэжүүлүүд тухай анхарал оролдтог ингалт эрхэнээр лэ дүүрхэлэгүй. Санатори, амаралтын байхануудта ошожа, аргалдуушынь тулада тэжиннэ түлөөһүгээр тэрэ руу үлэжэдэ юм. Харьа хон нэгэнэй ехээр үбшөөно һонин, эрхэ бэрхэ мэржэжэлтэнь дундаа асарлар гү, али үбшэн хүсөө гөрд консултанга абуудлаг, найнлэрой үдэрнуудта колхозной пенсионернууд түрүүлшын һууринуудта, президиумэй столдо һуураг байха. Үнэр наһатай болдохоо уриан тарашанай ажожо тулжа ябанан сэгшынь пенсионернууд наһаахилдаг. Тэрэ үлэ үбшэе һаа, пешан дээрэ гаража хөбтэжэ, гартэ һууха, булээгэ дарамта болдог хөбтэжэ ушартай байхан. Харин мүнөө үндэр наһатай болдохоо айтатгүй — буурал толгойтой зон хүдэлдэг ха юм.

Өөртөө бусхыннай урда тээ наһатай пенсионер Димитрий Герасимович Шеховнов гартэ урда хон. Өтгөжөө айлшадта ехэ дуратан, сайшаан хахала эмрэн эльбөн һууха. Айн гэгшэн хинтэртэй хон юдынь харахада, юмэ һайса үзәһан, ухамай һубалган тарашал гэжэ ойлохоор. Нислэст хотын һониниь яралгүйхөөр һурасагаала абана. Өөр тухайнашы дуратайгаар хөөрөн. Тэрэнэй ажабайдал юрә буса, мүү найнтай байхан. 1914 ондо плендэ орожа, хорлоон хуртэр Райзерой Германиян баян формэ ажалланан байгаа. Арба нэгэн хүрүүд, басагагай байхан. Дайн баһал тэрәжэ гүйцар гашуудал асарга бэй. Фронто нэгэ хубууниын алуулган юм. Үхибуунынь ехэ болдог, хүдэлхэе ниснэ тинишэ яба хон. Тейшынь лимэ ехэ ороно ха хаангай хүдэр гартан хэрэгтэй ха юм. Солонгөө нотагтаа гансал басаганинь — Галина үлэ. Зөргөлөө ажаһуудаг. Түрэлхитөө хоо ерәжэ байдаг. Нүхэртөө, бишхан Танилаа хамта айлшаршы эрэдэг.

Гэжэ зуура, нахалта үбшэ асгэвээ, хүхүүн алуутай хүдшэн эжыдэ ошоо харыгаа жахан Танишы өөрөө олодо лэ. Тэд хуршан эжы — Прасковья Ивничина мүн лэ пенсия абага болдохой. Шеховновтэй сыхон хубуун һанар аршинга бусажа ерәхэн. Эсгэнэ үбжүүлүүд хүдэлдэг, наһатай болдог сартаһин оржо ерәжэ гэжэ наһашалан болмозгодог. Тинхэлэ ажабайталшы бүри хүхүүн зугаатай болдоо бшуу. Солонгөө тосондо билэнэй айшалаха сөлмө үдэрүүд байхан. Ушар нимөөһө гансал үзөшынэй мөдә, хүдшэлтэй хөөрөлдөхө арга айл гаралга бэй. Тэднэр үзэртөө нөгөл тээ ажал хэдэ байгаа бшуу. Зүгөөр энэ ушар пенсионер гэгшэн үхэн ухалтай ашынь гааралгалагүй байгаа. Пенсионерынь наа ажал хон ха юм. «Амарыш, үбжөөл» гэжэ хүнэй мөдөхө, тэжиннэ брүушаагаа, залуушуудтай хамта ажаһынла амжалта үлэм арбаһалгажа байшад, ёһотойт вол жаргалтай зон ха юм.

Иван БОИКОВ, АПН-эй тухай к. корр.

ОЛОН ТҮМЭНЭЙ СПАРТАКИАДА

Августын 7-до Москва В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион соо СССР-эй профсоюзнуудай VIII Спартакиадын түгсэхэлэй мурьсөөн баяр ёһололтойгоор нээгдэхэ юм. АПН-эй корреспондент Леонид Горюнов спартакиадын главна судья Леонид Свириловтай уулзаа. нэгэ хэдэн асуулуудта харюусахынь гуйһан байгаа.

— Профсоюзна спортсменүүдэй бүхэсоонна урилдаа мурьсөөнэй түүхэ тухай хөөрөжэ үгыт.

— 1932 ондо профсоюзнуудай Бүхэсоонна нэгдэхэ Спартакиада болон юм. Тэрэнэй түгсэхэлтэ 3850 физкультурнууд хабаалгасан байгаа. Тинхэлэ Лихачёвой нэрэмжэтэ автозаводой, мүн Ленинградтай машина бүтээжэ болон «Красная заря» гэжэ заводтугэй коллективүүд эрхимлэжэ гаршан юм. Дайнэй урда тээ үшөө нэгэ тингэрхүү мурьсөөн 1935 ондо үнэрэгтөө хон. Профсоюзай спортсменүүдэй спартакиадын болохо үе соо тэдхэйн 4 рекорд харуулагдаа бэй.

1946 ондо эхилжэ профсоюзнуудай Спартакиада амжалта болдохой.

Мүнөөнэй VIII Спартакиада энэний урда тээхнээ «үгээрээ сиде гэгшэб?»

— Түбхын туруудэ, үнэхөөрө ехэл олон хүн энэнь хабаалгасан байха. Түрүүн эхилхэ урилдаа-мурьсөөндэ 12.348.844 хүн гаршан байгаа. Мурьсөөндэ 63.990 физкультурны коллектив хабаалгасан. Эгсэ 10 жэлэй саад тээ болон Спартакиада 28 мянга 885 физкультурны коллективта хамтаршан 3.014.146 хүн хабаалгасан юм гэжэ һануулха хэрэгтэй.

Мүнөө Спартакиада хүдөөгэй спортсменүүд анха түрүүлшнээ хабаалда гэжэ. Россия урилдаа-мурьсөөндэ миллион хахалаа үлүү колхознигууд, совхозуудай хүдэлээршэд, Белоруссия — 100 мянга гаран хүн бөөмгөшэ шалд гаршан ороһон байна. «Урожай», «Болотский», «Варпа» гэжэ хүдөөгэй спортивна бүтэцүүдэй гашууд эвэлдэнэ республиканиудай суглуулгагама командануудта ороһонхой абаха хараади.

Үшөө нэгэ шөнө һонин гэгшэ, илжа гаргалтай августын 14 болдог шалгарта байгааһы наань, тэрэ урилдаа-мурьсөөн аяр наһаа хурахаа байгаа.

Энэ Спартакиада тоогоороо ехэ олон хүн хабаалгасан гадна, мүн тэрэнэй үрэ дүн үндэр гэдэ сэгнэлтэдэ хүртэнэ. Мянга гаран хүн СССР-эй спортын мастерий нормо, мүн 25.000 шахуу хүн нэгдэхэ разрядтай нормо дүүргэн, үдүүдэн дүүргэн байна. Физкультурны коллективүүдэй болон спортивна клубуудай 20 мянган рекорд, бага гөрдүүдэй, областунуудай, хизаарнуудай, республиканиудай 3 мянга гаран дээдэ заргын хубилтанууд шэнэлэгээ.

Мүн энэ үе соо тэдхэйн 8 рекорд, Европын 9 туйласта, СССР-эй 40 рекорд туйласта. Тэдхэйн шөнө рекордсменүүдэй дунда үндэда таварга Светлана Бабакина, дундашагуур шагунуудай тангист Виктор Козлов (Уфа гөрдөй), Шахты гөрдөй олимпийскэ чемпион Алексей Вахонин гэгшэд ороһон.

Спартакиада оюун билэгтэ залуушууды олоор дабуулба. Калыуска дунда хургуулин (Молдавска ССР) 11-дахи класста хурадаг Е. Магяск гэгшэ дундуур шагунуудтай шагунуудай мурьсөөндэ эдиршуулда хабаалга дэхэйн рекорд харуулаа. Россия түлөөлгшэ, 18 наһатай Л. Ефремов 205 сантиметр үндэрнэ хөр дахин харайба. Мүн башшы олоо салту бөксөрүүд, гимнастнууд болон бусад магтуула.

Спартакиадын түгсэхэлэй программа аяр байха?

— Бодото дээрэ түгсэхэлэй мурьсөөн ажилхэнэ. Велосипедээр олон үдэр соо боложо байгаа урилдан дундаа дүтөөт. Тэнэ РСФСР-эй областунууд, хизаарнуудай суглуулгагама команда бата найдамтайгаар түрүүлэ ябана. Мүн баскетболнистнуудай, волейболнистнуудай, тенниснуудай мурьсөөн болжо байхга. Барилдаага болон онгосо хилилгээр Спартакиадын чемпионууд шалгарла гадна.

Тингэ аябашы наа, энэмнэй дээдэ хахала гарад байна башы. Спартакиадын түгсэхэлэй гүт баяр ёһололтойгоор үргэлжэ августын 7-до, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион соо, болохо юм. Энэ үдэр хада айтхэ хэрэгтэй.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

Энэ Спартакиада тоогоороо ехэ олон хүн хабаалгасан гадна, мүн тэрэнэй үрэ дүн үндэр гэдэ сэгнэлтэдэ хүртэнэ. Мянга гаран хүн СССР-эй спортын мастерий нормо, мүн 25.000 шахуу хүн нэгдэхэ разрядтай нормо дүүргэн, үдүүдэн дүүргэн байна. Физкультурны коллективүүдэй болон спортивна клубуудай 20 мянган рекорд, бага гөрдүүдэй, областунуудай, хизаарнуудай, республиканиудай 3 мянга гаран дээдэ заргын хубилтанууд шэнэлэгээ.

Мүн энэ үе соо тэдхэйн 8 рекорд, Европын 9 туйласта, СССР-эй 40 рекорд туйласта. Тэдхэйн шөнө рекордсменүүдэй дунда үндэда таварга Светлана Бабакина, дундашагуур шагунуудай тангист Виктор Козлов (Уфа гөрдөй), Шахты гөрдөй олимпийскэ чемпион Алексей Вахонин гэгшэд ороһон.

Спартакиада оюун билэгтэ залуушууды олоор дабуулба. Калыуска дунда хургуулин (Молдавска ССР) 11-дахи класста хурадаг Е. Магяск гэгшэ дундуур шагунуудтай шагунуудай мурьсөөндэ эдиршуулда хабаалга дэхэйн рекорд харуулаа. Россия түлөөлгшэ, 18 наһатай Л. Ефремов 205 сантиметр үндэрнэ хөр дахин харайба. Мүн башшы олоо салту бөксөрүүд, гимнастнууд болон бусад магтуула.

Спартакиадын түгсэхэлэй программа аяр байха?

— Бодото дээрэ түгсэхэлэй мурьсөөн ажилхэнэ. Велосипедээр олон үдэр соо боложо байгаа урилдан дундаа дүтөөт. Тэнэ РСФСР-эй областунууд, хизаарнуудай суглуулгагама команда бата найдамтайгаар түрүүлэ ябана. Мүн баскетболнистнуудай, волейболнистнуудай, тенниснуудай мурьсөөн болжо байхга. Барилдаага болон онгосо хилилгээр Спартакиадын чемпионууд шалгарла гадна.

Тингэ аябашы наа, энэмнэй дээдэ хахала гарад байна башы. Спартакиадын түгсэхэлэй гүт баяр ёһололтойгоор үргэлжэ августын 7-до, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион соо, болохо юм. Энэ үдэр хада айтхэ хэрэгтэй.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын элсэе гэжэ яахын аргагүй ехэ байшоо.

«Перекоей» чемпионүүдэй дунда моторист Михаил Тарханов, электрик Николай Зинченко, машинист Андрей Серов гэгшэд бин. Эдэ бүтээ дээрнээ харахада, Спартакиадын эл

